

POSUDEK VEDOUcíHO PROJEKTU

Název práce: **Nalezení ideálního místa a návrh budovy i okolí Národní knihovny**

Vedoucí práce: Ing.arch.Michal Kuzemenský

Diplomant: Bc. Štěpán Psoťka

Alfou a omegou Štěpánovy práce je skvělé prostorové schéma a půdorys budovy knihovny. Od první prezentace během semestru bylo prostorové schéma pevným bodem návrhu. Má velmi soudobý princip. Půdorysná koláž, patchwork, kterou vidíme v pracích kolegů zhruba Štěpánovy generace ze zahraničí. Prvním plánem a také osnovou je prozkoušené archaické schéma renesančního devítipolí – půdorys symetrický podle dvou os. Čitelnost osnovy je zpevněna a potvrzena sloupovím, které se stává výrazným architektonickým motivem veřejné budovy. Do renesanční osnovy jsou diagonálně, šachovnicově vsazeny dva půdorysy z jiného století a jiného určení. Čistě utilitární kancelářské schéma. Oba principy se dokonale doplňují. Funkčně, prostorově, koncepčně. Díky této koláži se autorovi podařilo zcela samozřejmě dosáhnout toho, co dělalo problém mnoha ostatním řešitelům: po patrech spojit koexistenci neveřejných a veřejných prostor, které mají být - a jsou - v jeho podání ideálně propojené a neztrácejí význam a důraz. Veřejné prostory ideálně navazují na vnitřní technické zázemí národní knihovny, včetně archivu. V jednom z kvadrantů, resp. V jedné devítině zdeformovaného půdorysu stoupá budova výš. Kancelářské provozy obepínají vysoký archiv. Všechny tři základní okruhy provozů, tedy **za prvé** archiv, **za druhé** kancelářsko/odborné zázemí a **za třetí** veřejné prostory knihovny jsou vyřešeny bez kompromisů, komfortně a s ideálními vlastnostmi.

Podstatnou roli v nezbytnosti nalézt ideální schéma pro skloubení různých druhů odlišných provozů – technického versus veřejného, hrálo autorovo rozhodnutí, přenést do nové knihovny všechny funkce (tedy i ty technické, které se po proběhnutí, avšak nerealizované soutěži ocitly na periferii Prahy. Knihy i odborníci nyní cestují.

Výběru místa rozumím a souhlasím. Za vhodné považuji položení „magistrály“ na terén a její rozpojení na dva protichůdné proudy okolo vzniklého náměstí „Těšnov / Florenc“. Velmi dobře by fungovalo, za současného předpokladu zklidnění faktického dopravního průtoku nynější městské dálnice. Jinak by řešení vytvořilo dvě bariéry. Myslím, že idea vznikla studiem koncepčních dopravních studií v rámci předdiplomního semináře, jak Štěpán píše v autorském textu.

Muzeum HI.m. Prahy získává protihráče a vzniklý prostor mezi budovami je hřiště pro děj. Tak, jak prostor vidím v návrhu, jej zatím považuji za schematický. Rozumím proklamované monumentalitě, ale jsem přesvědčen, že by to byla jemnější práce, která by však svým objemem vydala na druhou diplomku. Citlivé podchycení dějů veřejného prostoru je složitější a komplexnější téma, než autor nabízí.

V souvislosti s lokálním urbanismem si dovolím pedagogický faul a zaprojektuji si. Domnívám se, že vysoká konzistence a čitelnost prostorového a půdorysného schématu budovy nabízela možnost jemné půdorysné deformace celého objektu a pečlivější dialog s okolím. Nedalo by mi to spát. Je to subjektivní. Dávám přednost empirickému před karteziánským. Ideálně empirickou deformací karteziánského. Myslím, že není mnoho míst soudobého města, která vystačí s jedním historickým resp. filosofickým receptem.

Předmětem polemiky je pro mne tvář budovy, řekněme její obraz. Je autorský, je to knihovna a tam nemohu dále kritizovat, jen polemizovat s kolegou. Kolegou, který má vtip a rukopis. Za skvělé považuji cimrmanovské téma nerozpoznatelných hrdinů. Myšlenka je nosná, výsledek je příliš konkrétní. Ztvárnění neznámých národních hrdinů se setřelými nerezovými rysy považuji za práci pro umělce. Štěpánovi škodolibě přeji, aby návrh obhajoval před co nejslovnějším publikem národoveckých státníků. Chtěl bych být jen muška nerezová, vznášející se místností. Polemizuji i s estetikou vnitřku budovy. Opět subjektivně. Tvarování konstrukce je myslím navíc. Dům je silný sám o sobě. A naopak: více bych přál soustředění mobiliáři a materialitě.

Na závěr: velice oceňuji, že autor navrhl měkké schema, jak budovy, tak veřejného prostoru. Budova bez problémů snese - v uvozovkách - „znečištění“ technologiemi, odbornými konzultacemi uživatele, přepočítáním dostatečnosti denního osvětlení, (odhaduji větší otevření lamelového pláště). Stejně tak lehce budova zvládne vývoj v čase - je paradoxně velmi flexibilní.

Diplomní projekt považuji za dospělý a vtipný. Štěpána Psotku jednoznačně doporučuji k absolutoriu a navrhuji mu známku **A**.

V Praze dne 9.6.2019 Michal Kuzemský